

Lisälehti „KESKI-SUOMELLE“.

Keski-Suomen
Kansanopisto

ynnä

Äänekosken emäntä- ja isäntäkoulu

työkaudella 1900—01

Kirjoitti

Frans Niemi,

Johtaja.

Jyväskylässä,
Keski-Suomen Kirjapainossa 1901

Marraskuun 1 päivänä 1900 alkoi ja toukokuun 1 päivänä 1901 päättyi Keski-Suomen kansanopiston ja Äänekosken emäntä- ja isäntäkoulun viimeksi kulunut työkausi, seitsemäs järjestyksessä.

Seuraavassa teemme lyhyesti selkoa kuluneesta työkaudesta. Laitoksen johtokuntaan ovat kuluneen työkauden kuluessa kuuluneet seuraavat henkilöt:

Lehtori J. Länkelä, puheenjohtajana,
Insinööri J. E. Hammarén, varapuheenjohtajana,
Tohtori K. J. Jalkanen,
Kassööri O. Ahti, taloudenhoitajana,
Maanviljelijä M. Riipinen,
Rouva I. Holsti, sekä opiston johtaja, pastori F. O. Niemi, itseoikeutettuna jäsenenä.

Varajäseninä ovat olleet:

Maanviljelijä A. Schildt,
Pastori E. J. K. Luoma, sekä
Kansakoulun opettaja K. Koistinen.

Opettajisto.

Suurimpana haittana opiston säännölliselle työlle ja menestykselle voi pitää aivan liian tiheitä opettajain muutoksia. Epävakaisuus tämän laatuinen vaikuttaa tietysti laitoksen sekä kannatukseen että oppilasmäärään. Vauriot ovat olleetkin ilmeisesti huomattavat. Opiston johtaja op. kand. Kaarle Eriksson ja johtajatar, rouva Aliina Eriks-

son sekä laitoksen emännöitsijä, neiti Edith Scheinpflug, erosivat opiston palveluksesta työkauden 1899—1900 loppussa. Laitoksen johtajaksi valittiin 6 hakijasta pastori Frans Oskar Niemi ja emännöitsijäksi neiti Dagmar Peltonen, joka on suorittanut oppijaksot Tampereen ja Helsingin talouskursseissa.

Apuopettajana on ollut kansakoulunopettaja Kaarlo Paasikallio, ja kudonnanopettajattarena neiti Alma Koskinen, jolle johtokunta myöskin uskoi johtajattaren toimen.

Postinhoitaja, neiti Ilma Vestling on opettanut yksinäänistä laulua ja musiikin teoriiaa, sekä puuseppämestari Kalle Kautto ollut miesten käsitöiden käytännöllisenä ohjaajana.

Epäilevin mielin kokemattomuuttaan tuntien, mutta kumminkin korkeimpaan apuun rohkeasti luottaen astui viimevuotinen opettajisto edesvastuulliseen työhönsä, kylvämään tiedon muruja ja ohjaamaan nuorisoparvea hyveisiin ja Jumalanpelkoon. Puutteellista on ollut työ; hyvä tahto korvaa sen mitä puutteellisuudet haittaavat. Työn tulokset näyttää vasta tulevaisuus.

Työskentely laitoksessa on käynyt pääasiallisesti entiseen suuntaan ja entisen ohjelman mukaan. On koetettu saada herätetyksi tiedon halua, osoittaa niitä teitä, joilla oppilaat itse voivat tietojaan kartuttaa, ja ne jokapäiväisessä elämässä hyödyksi tehdä. Opettajiston mieskohtainen vaikutus oppilaihin on suuriarvoisena pidetty ja siksi onkin opettajakunta itseään säästämättä koettanut aikaan saada tällaista vaikutusta. Tämän vaikutuksen alaisiksi joutuvat eritiäinkin ne oppilaat, jotka asuvat opiston sisäoppilaslaitoksessa ollen myöskin sen ruokavieraina. Mutta näiden luku onkin ollut vain vähäinen. Syynä tähän seikkaan voinee pitää sitä, että ruokamaksu työkauden alussa korotettiin ensin 25 markkaan, joka kyllä sittemmin alennettiin 23 markkaan. Lienee myöskin vuokraa 3 markkaa 50 penniä pidetty liian korkeana, koska useimmat oppilaista etsivät asuntoa ulkopuolelta laitosta, osa kuitenkin niistäkin ollen laitoksen ruoassa. Vuokrakin päätettiin alennettavaksi 2: 50 penniin kuin samassa huoneessa asuu useampi oppilas. Kaikkiaan asui opiston oppilashuoneissa vain 8 tyttöä, vaikka luku olisi voinut olla kaksinkertainen, ja vain 6—8 poikaa. Hauskemmaksi ja kodikkaammaksi elämä muodostuisi, kasvattava vaikutus ja

siveellinen valvonta voitaisi, jos kaikki oppilaat voitaisiin sijoittaa opiston sisäoppilassuojiin. Etuna voi nykyoloissa pitää sen, että oppilailla on jotenkin halvasta saatavana asuntoa paikkakunnalla. Opiston ruokalaitosta ovat hyväkseen käyttäneet kaikkiaan 26 oppilasta sekä melkein kaikki opettajat.

Opistoa sekä emäntä- ja isäntäkoulua kävi huhtikuun 27 päivänä tarkastamassa piiritarkastaja K. Kunelius. Opistolla on muuten ollut runsaasti vieraita, usein oppilasten vanhempia ja omaisia sekä muuta yleisöä, tutustuakseen laitoksen työhön ja henkeen. Tämä ilolla mainittava seikka on omiansa synnyttämään vuorovaikutusta opiston ja sen ympäristöläisten kesken.

Erityisesti on mainittava niin sanotut Pellervopäivät, jotka Keski-Suomen maanviljelysseuran toimesta pidettiin opistolla huhtikuun 10—12 päivinä. Silloin kelirikosta huolimatta olivat opiston suojat täyttyneet yleisöstä läheltä ja kaukaa. Harrastus kansanopisto-asiaan, rakkaus opistoamme varmaankin sai suurta elvykettä niinä päivinä ja hyöty sekä vieraille että omalle väelle oli tuntuva niiden luentojen kautta, joita silloin maanviljelyksen, karjanhoidon, metsänhoidon aloista pidettiin. Luennoitsijoina olivat: agronomit E. Malmgrén, A. Nordenstreng, P. O. Helenius, tohtori K. J. Jalkanen, johtaja A. J. Grönvall sekä Pellervon neuvoja J. Torvelainen. Opiston hyväksi samoina päivinä toimeen pannut myyjäiset ja iltama tuottivat sen lisäksi vielä aineellistakin tuloa. Samassa tilaisuudessa oli myöskin opistolaisten „Liitto“ koolla. Pysyväisiä muistoja käynneistään ovat monet vieraat jättäneet pitäessään puheita, joista mainitsen lehtori Länkelän, tarkastaja Kuneliuksen, opettaja Koistisen useammassakin tilaisuudessa, tohtori Relanderin, toimittaja Kanniaisen, neiti Stenroth'in, rouva Hollstin y. m.

Työkausi opistossa on siksi lyhyt, että aika on hyvin tarkoin käytettävä, jos mieli jotain ehtiä aikaan saamaan. Työ alkaakin kello 8 aamulla ja päättyy kello 6 ja 7 illalla, puolen tunnin aamiais- ja puolentoista tunnin päivällis-lomalla.

Seuraava lukujärjestys osoittaa aineet ja niiden tuntimäärät:

Keski-Suomen kansanopiston työjärjestys työvuotena 1900—01.

6

Kello.	Maanantai.	Tiistai.	Keskiviikko.	Torstai.	Perjantai.	Lauvantai.
7 ¹⁰ —8	Y h t e i n e n r u k o u s.					
8—9	Uskontoa.	Laskentoa.	Yl. histor.	Laskentoa.	Äidinkieltä.	Maantietoa.
9—9 ^{1/2}	A a m i a i s - l o m a.					
9 ^{1/2} —10 ^{1/2}	Luonnontietoa.	Äidinkieltä.	Kunnallistietoa.	Kirjallis. hist.	Karj. hoitoa ja meijeriopp.	Suomen hist.
10 ^{1/2} —11 ^{1/2}	Laskentoa.	Terveysoppia.	Uskontoa.	Rakennuspiir. ja kankaanteor.	Laskentoa.	Laulua.
11 ^{1/2} —12 ^{1/2}	K ä s i t ö i t ä j a k a n k a a n k u d o n t a a.					
1 ^{1/2} —8	P ä i v ä l l i s - l o m a.					
8—4	Laulua.	Laulua.	Suomen hist.	Suomen hist.	Laulua.	Laulua.
4—5	Yl. histor.	Mittaus- ja terv. opp.	Kirjanpitoa.	Ainek kirjoitusta.	Kirkkohist.	
5—6	Fys. ja kemiaa.	Oikeinkirjoit.	Laulua.	Talous- ja maanvilj. oppia.	Voimistelua.	
6—7	Kaunokirj.	Maantietoa.	Ilta- ja viikko.		Keskustelu- kokous.	

Opetus on käynyt sekä luentojen että vuorokeskustelujen ja harjoitusten avulla kansakouluopetuksen tapaan. Lisäksi on käytetty iltoja kirjallisuuden lukemiseen; joka toisena keskiviikkona on ollut iltamia tavallisesti oppilasten esittämällä ohjelmalla. Kevät-työkaudella pidettiin kuntakokouksia, joiden kautta kunnallisasetusta ja kunnallisia asioita opittiin käytännössä käsittelemään. Perjantai-iltoja käytettiin keskustelukokouksiin, joissa pohdinnan alaisina olivat hyvin erilaiset asiat, niin kuin käsistöistä ja niiden merkityksestä, järjestyksestä ja puhtaudesta, isäntäväen ja palvelijain välisestä suhteesta, kohteliaisuudesta, säästäväisyydestä, puutarhan hoidosta, kirjallisuudesta, raittiudesta, iltamista ja niiden ohjelmista, seurustelusta, siirtolaisuudesta, kotivarkaudesta, työn merkityksestä, urheilusta, miten entiset oppilaat voivat edistää kansanopistoa y. m. Oppilaat olivat puheenjohtajina, kirjureina ja alustajina. Keskustelu kehittyi välistä hyvin vilkkaaksi ja opettavaksi. Työ on alkanut ja päättynyt yhteisellä rukouksella. Pyhäpäivinä, ell'ei läheisellä koululla ole ollut raamatunselitystä, on opistolla pidetty hartaushetkiä oman väen kesken, ja joka neljäs sunnuntai julkinen Jumalanpalvelus, johon oppilaat lukuisasti osaa ottivat.

Iltamia Runebergin ja Topeliuksen merkkipäivinä on opistolla pidetty erityisellä ohjelmalla. Ett'ei nuoriso joutuisi tilaisuuteen lomahetkiä kevytmieliseen huviin käyttämään, on sunnuntai-iltoja käytetty oppilaiden esittämään runolausuntoon, puheiden pitoon, esitelmiin, sadun kerontaan y. m. Joskus iltamain päätyttyä on leikitty seura-leikkejä, usein sellaisia, jotka ovat ajatusta kehittäviä, niin kuin arvoitus, sananlasku- y. m. leikkejä. Tanssi ei ole opistossa tullut kysymykseen, ollen katsottuna liian kevytmieliseksi ja kalliin oppiajan tarpeettomana hukkaamisena. — Tilapäis-luentoja opistolla ovat pitäneet agronomi K. V. Koskelin yhteistoiminnasta ja lehtori J. Länkelä näytetunnin ainekirjoituksessa.

Yhteisistä huviretkistä on erittäin opettavana ja virkistävänä mainittava retki Jyväskylän seminaarille.

Oppiaineet.

Johtajan opetusaineet:

Uskonto ja siveysoppi (2 t.).

Raamatun arvo ja sen tunteminen. Jesuksen elämä ja Jesus ihmisen maailman katsannon perustuskivenä ja kristityn esikuvana. Vuorisaarna laveasti läpi käyty selittämällä ja elämään sovittamalla.

Kirkonhistoriaa (1 t.). Apostolikirkon historia; uskonpuhdistuksen aika. Herännäisyysliikkeet ja tärkeimmät lahkolaisliikkeet. Suomen ja yleisen kirkkohistorian kirkkohistorian esitys on ollut yhdistettynä yleisen sivistyshistorian opetukseen. Yleinen historia, (2 t.) sivistyshistoriallisia asioita silmällä pitäen; yleisen historian pääpiirteet esitetty. Oppilaat seuranneet O. A. Forsström'in „Yleisen historian oppikirjaa.“

Suomen kansan historiaa (3 t.) Katsoen tämän aineen yhdeksi kansanopiston herättävimmistä oppiaineista on sille omistettu laveata käsittelyä. Tämän astiset kansamme vaiheet on käytetty todistamaan sille onnellista tulevaisuutta sen Kaikkivallan turvissa, joka näkevällä kädellään sitä aina on kantanut. Suurten miesten uhrautuva työ isänmaan hyväksi on esitetty seurattavana esikuvana. Oppilailta on ohjeena ollut Y. K. Yrjö-Koskisen lyhyt oppikirja sekä Maammekirja.

Äidinkieli, oikein- ja ainekirjoitus (4 t.) On koetettu kehittää kirjallista esityskykyä selväksi, kauniiksi ja ajatuksen mukaiseksi. Sitä varten harjoituksia ja ohjeita sekä kielioppia. Kirjoitusta sanelun mukaan sekä useita aineita, niin kuin: syksy, tuloni kansanopistoon, teräskynä, kotieläinten hoito, paja, kello, Kaarle XII (luonnekuvaus), kotiseutuni kansa, ynnä useita mukaelmia ja joku vapaaehtoinen kyhäys. Opetusta häiritsi suurena määrinä oppilaiden erilainen kehityskanta ja esitietojen vaillinaisuus. Maammekirja, Kalevala, Wänrikki Stoolin tarinat ja kertovaiset runoelmat olivat oppikirjoina käytännössä. Runonlausuntoa on myöskin harjoitettu. Kirjallisuutemme vaiheet on yhtenä viikkotuntina läpi käyty, otteita mainioimpain kirjailijaimme teoksista kirjallisuusiltoja lisänä käyttäen läpi käyty (Godenhjelm'in ja Krohn'in teoksien johdolla.)

Yleinen terveysoppi (1 t.) ihmisruumiin rakennus ja sen toiminnat. Terveysten hoitoa ja niitä asioita, jotka

terveyden turmelevat niin kuin väkijuomat, y. m. laveasti selitetty.

Opettaja Paasikallion aineet.

Maantiede.

Maantieteen opetukseen on käytetty 2 tuntia viikossa. Alussa selitettiin maapallon muodostuksesta, taivaankappaleista, ilmakehästä, tuulista y. m. Isänmaan maantieteelle on annettu pääpaino. Euroopan ja Aasian maantiede on pääpiirteissään läpi käyty, toisiinkin maanosiin on luennoissa kosketeltu.

Kaunokirjoitus.

Kaunokirjoitukseen on käytetty 1 tunti viikossa. Kirjoitusta on harjoitettu siten, että malli on kirjoitettu taululle, ja oppilaat ovat sen mukaan kirjoittaneet vihkoihinsa. Huomattavaa edistystä on ollut nähtävänä.

Laulu.

Seka-ääniselle laululle on uhrattu 2 tuntia viikossa. Milloin on ollut sopivaa aikaa, on sitä väliajoillakin harjoitettu. Seka-äänisesti on laulettu seuraavia lauluja: „Meri pauhaa“, „On mulle Suomi“. „Hoosianna“, „Hallitse Herra“, „On tyyni nyt“, „Mahtavasti voimakkaasti“, „Suloi- sessa Suomessamme“, „Halk' illan ruskon“, „Sa laakso metsän morsian“, „Ja lumi se peitti“, „Ajan aallot“, „Yks' voima sydämmehen“, „Mun muistuu mieleheni nyt“, „Taas soivat iltakellot“, „Enkeli taivaan lausui“, „Jos sydän sulla puhdas on“, „On ruusu putkahtunna“, „Oi sä riemuisa“, „Mun silmän käten nostan“, „Herra taivahan“.

Mieskäärissäkin laulettiin muutamia lauluja.

Neiti Ilma Westlingin johdolla on läpikäyty nuottio- pin alkeet, sekä laulettu puolisen sataa yksi äänistä, etu- päässä isänmaallista laulua.

Luonnontieteet.

Eläintieteessä (1 t.) on selitetty eläinkunnan jako sekä siihen kuuluvat seikat. Eläinluokat on käyty jok- seenkin tarkkaan läpi. Aina on tuotu esille, mikä mer- kitys on erityisillä eläimillä ihmisen ja luonnon taloudessa.

Havaintovälikappaleina on käytetty kuvastoja ja kuva-
tauluja.

Kasviopissa on esitetty kasvien rakenne ja elintoi-
minta. Pääpaino on pantu ihmisille hyödyllisiin kasvei-
hin. Havaintovälikappaleina on käytetty prässättyjä kasveja.

Fysiikassa on esitetty fysikaalliset lait ja ilmiöt.
Ääni- valo- lämpö ja sähkö-oppi sekä magnetismi käsi-
teltä jokseenkin tarkkaan. Opetuksen valaisemiseksi on
tehty kokeita ja näytetty fysikaallisia tauluja.

Kemiassa on esitetty luonnossa löytyvät alku aineet
ja tärkeimmät yhdistykset sekä niiden merkitys luonnon
ja ihmisen taloudessa. Asioiden valaisemiseksi on tehty
kemiallisia kokeita.

Laskento. (4 t.)

Eri kehityskannan mukaan ovat oppilaat jaetut 3
osastoon. Kehittyneimmällä osastolla on läpikäyty lasku-
toimitukset kokonaisilla, laatu- ja murtoluvuilla, yksi ja
moniehtoinen päätöslasku, korko- prosentti- ja osinko-
lasku. — Kustakin laskutavasta on kirjoitettu muistiin
erityisiin vihkoihin. 2:n osasto (opettanut Johtaja) Läpi
käyty kokonaiset, laatu- ja murtoluvut. 3:s osasto (opet-
tanut neiti A. Koskinen).

Mittausoppi.

Mittausoppia on ollut ainoastaan miesoppilaille 1
tunti viikossa. Pääpaino on pantu etupäässä käytännöl-
liselle puolelle. On selitetty avaruus suureista. Pinta- ja
kuutio-aloja on laskettu. On annettu ohjeita viljelysalo-
jen mittaukseen ja kartan tekoon.

Kunnallistieto.

Tätä ainetta on ollut 1 tunti viikossa. On tarkal-
leen läpikäyty „asetukset malaiskuntain kunnallishallin-
nosta“. Muitakin kunnalliseen elämään kuuluvia seik-
koja on esitetty.

Käytännöllistä harjoitusta varten on kevätyökaudella
pidetty kuntakokouksia omassa Koskensaaren kunnassa
joka toinen viikko.

Asiakirjain teko.

On kirjoitettu muistiin tärkeimpiä, käytännöllisessä
elämässä esiintyviä asiakirjoja, kuten velkakirjoja, takaus-

sitoumuksia, valtakirjoja, kauppakirjoja, torpan- ja elatuskontrakteja, kalunkirjoituskirjoja y. m.

Kirjanpito.

Tälle aineelle on käytetty 1 t. viikossa. Oppilaita on opastettu yksinkertaiseen kirjanpitoon, jonka avulla jokaisen on vastaisuudessa tilaisuus taloudessaan tarkalleen merkitsemään tulonsa ja menonsa.

Maanviljelysoppi.

Tällekään aineelle ei ole riittänyt enempää kuin 1 t. viikossa. Luentoja on pidetty maanviljelystä koskevissa aineissa. Tärkeimmissä kohdissa on tehty muistiinpanoja. Erityisiä vuoroviljelystauluja on tehty tunnilla.

Tätä ainetta on opetettu ainoastaan miesoppilaille.

Karjanhoito- ja meijerioppi.

Karjanhoidon opetukselle on uhrattu enemmän aikaa. Nautakarjan hoidolle on pantu pääpaino.

Meijerihoidon opetuksessa on puhuttu maidosta, sen aine-osista, vioista, sen käyttämisestä voini ja juuston tekoon.

Miesten voimistelu.

Oppilaita on ohjattu tekemään rivakkaita vapaa ja sauvaliikkeitä. Sitäpaitsi on tehty liikkeitä rekillä ja renkaissa, työnnetty ja vedetty sauvoilla, hypätty nuoran yli ja leikitty. Väliajoilla on ollut monenlaisia voimainkoetuksia.

Piirustus- ja rakennusoppi.

Aluksi piirrettiin yksinkertaisia kuvioita, jotta oppilaat perehtyisivät käyttämään piirustusvälineitä. Kun näin oli saavutettu vähän kokemusta, alettiin piirtämään huone- ja maanviljelyskaluja. Viimeksi piirrettiin maatalousrakennuksia. Oppilaat saivat myös harjaantua maalaamaan piirustuksiaan.

Piirustusten ohessa selitettiin rakennusjärjestelmiä, eli ylipäänsä, mitä on varteenotettava rakentamisessa.

Miesten käsityöt.

Apuopettajan silmälläpidon alaisena on miesten käsityöiden käytännöllistä ohjausta antanut puuseppämestari Kalle Kautto 12 tuntia viikossa. Useat oppilaat ovat tarkoin käyttäneet aikaiset aamuhetket puutöiden tekemiseen.

Viime vuonna tapahtui käsityöiden suhteen johtokunnan päätöksestä se muutos, että oppilaat saivat valmistamansa työt itselleen, joka seikka suuresti lisäsi työntöitä. Suuri joukko valmistuikin sekä suurempia että pienempiä esineitä, työ- ja huonekaluja, niinkuin höyliä useaa lajia, ruuvipuristimia, pöytiä, tuolia, sänky, kirjakaappi, kirjoituspöytä, keinutuoli, kanteleita, kapsäkkejä v. m.

Johtajattaren, neiti A. Koskisen aineet.

Laskento (alkeellinen osasto). 4 t.

Paria poikkeusta lukuunottamatta ei oppilailta ollut mitään käsityötä numeroiden käyttämisestä. Työ oli sen vuoksi vaivalloista ja hidasta. Ehditty ainoastaan kokonaiset ja osaksi laatuluvut. Oppikirjana käytetty Oksasen laskuoppia.

Terveysoppi (naisille).

Opetukseen käytetty 1 t. viikossa, jolloin Tigerstedtin Terveysopin mukaan on esitetty terveys- ja sairashoitoa kodeissa, sekä erityisesti tehty selkoa tavallisimpien tautien tuntemisesta ja hoidosta, haavain hoidosta, vaatetuksesta y. m. erittäin naisille tärkeistä asioista.

Keväämmällä piti rouva Elli Ahti muutamia luentoja pienten lasten hoidosta.

Naisten käsityöt.

Olisi tärkeää, että se pieni aika, joka kansanopiston työpäivästä voidaan uhrata käsityöille, tulisi käytetyksi etupäässä semmoisten töiden oppimiseen, joista maalaisoloissa voi olla enin hyötyä, nim. kankaankutomiseen ja liina-vaateompeluun. Tätä päämäärää onkin koetettu pitää silmällä; työtä on kuitenkin suurena määrinä vaikeuttanut se seikka, että niiden 24 oppilasta, jotka tavallisesti ovat olleet tunneilla läsnä, käytettävänä on ollut ainoastaan 9 kangaspuut ja 1 ompelukone. Siksipä onkin ollut välttä-

mätöntä antaa oppilaiden tehdä kaikellaisia muitakin pienempiä ompelutöitä, joihin sitten useat ovat tahtoneet innostua aivan liiaksi.

Käsitöitä on ollut 2 t. päivässä, mutta sitäpaitsi on ohjausta annettu väliajoillakin.

Kankaita valmistui: pölyliinakankasta 12,3 m., lenin-kikangasta 62,1 m., kanavaa 41 m., pujoituskangasta 3,7 m., drellikankaita 64 m., akkunaverhokankasta 30,5 m., esiliinakangasta 12,3 m., miesten vaatekangasta 6,8 m., pöytäliinakangasta 4,2 m., puserokankasta 29,8 m., ja sängynpeitekangasta 14 m., yhteensä 280,7 metriä.

Muita töitä on tehty: 20 paria kyökkihihoja, 15 naisen paitaa, 1 miehen paita, 4 yöroiyyä, 18 tyynynpäällystä, 15 pyyheliinanpeitettä, 22 pesukaapinpeitettä, 27 tarjotinliinaa, 9 koriliinaa, 15 yöroiyyä, 14 piironkiliinaa, 8 tarjotinpidintä, 22 keinutuolimattoa, 21 kirjoitusmattoa, 2 lamppumattoa, 5 sanomalehtipidintä, 3 nenäliinapussia, 3 käsityöpussia, 1 matkatyyny, 1 tulenvarjostin, yhteensä 226.

Yhtenä tuntina viikossa on annettu tietopuolista opetusta kankaankudonnassa. Silloin on lyhyesti selitetty kankaiden perusmuodot, harjoitettu loimien laskemista, ja merkitty erityisiin vihkoihin koko joukko erilaatuisten kankaiden ylöspona selityksineen.

Emännöitsijän, neiti D. Peltosen aineet.

Talousoppi.

Tietopuolista opetusta ruoan valmistuksessa on ollut 2 tunti viikossa. Silloin on selitetty keittotaidon tarkoitusta ja sen erinomaista tärkeyttä, jonka nykyajan tyttäret jo tulevat huomaamaankin. On selkoa tehty ravintoaineiden kokoonpanosta, miten tulee valmistaa ruoka, jotta se tulisi terveellistä, ravitsevaa ja helposti sulavaa. On koetettu selittää, miten tärkeitä ovat kasvikset ja juurikasvit jokapäiväisessä ruokajärjestyksessä, miten niitä on säilytettävä talven varaksi, ja miten niitä tulee valmistaa ruoaksi. Vuoden kuluessa on oppilailla ollut tilaisuus nähdä useita juhlapäivällisiä, joista ovat huomanneet, että sievästi katettu pöytä, aistikkaasti asetettu ruoka lisää ruokahalua.

Vuoden kuluessa on valmistettu noin 60 eri ruokalajia ja sitäpaitsi on leivottu hapanta, hiiva- ja vehnälei-

pää, sokurikakkuja, pieniä leipiä, joulutorttuja y. m. On tehty mämmiä, kaljaa, lipeäkalaa, sekä puhdistettu rasvaa. Kullakin oppilaalla on ollut Anna Olsonin keittokirja, jota on käytetty; sitä paitsi kirjoitettu ruokareseptejä vihkoihin.

Emäntä-koululla ei ollut vuoden kuluessa ensinkään palvelijaa, vaan keittiössä on ollut ennen joulua 4 ja jälkehen joulun 5 tyttöä vuoroonsa, viikon aina kerrallaan. He ovat valmistaneet ruokailijoille ruoan sekä tehneet kaiken, mitä talouteen kuuluu. Lauvantaina oli yleinen siivous ja järjestäminen, jolloin erityisesti mieliin teroitettiin puhtautta ja järjestystä.

Naisten voimistelu. (1 t. viikossa).

Ohjeena on käytetty Ivar Wilskmanin oppikirjaa. On tehty järjestysharjoituksia, vapaaharjoituksia ilman sauvaa, hyppyjä nuoran yli sekä leikkejä.

Oppilaat.

Kaikkiaan ilmoittautui opistoon työkauden kuluessa 51 oppilasta. Syystyökaudella oli oppilasmäärä 37, nim. 26 tyttöä ja 11 poikaa. Kevättyökaudella oli 45 oppilasta, nim. 28 tyttöä ja 17 poikaa. Vanhin oli syntynyt v. 1868, nuorin v. 1884. Keski-ikä oli 21 vuotta. 17 eri seurakunnasta olivat oppilaat kotoisin. Enin määrä, 12 oli Laukaasta, Keuruulta, Multialta ja Saarijärveltä kustakin 5, Karstulasta 4, Korpilahdelta, Hankasalmelta ja Rautalammilta kustakin 2, sekä yksi oppilas seuraavista seurakunnista, nim. Orivedeltä, Sumiaisista, Uraisista, Petäjävedeltä, Vesannolta, Jämsästä, Pihlajavedeltä, Ilmajoelta ja Kokemäeltä.

Lahjoituksina on saatu vastaanottaa seuraavaa;

Kansanvalistustyön toimikunta Jyväskylästä on myöntänyt 250 markkaa opiston kirjaston kartuttamiseksi. Toimittaja K. Kanniaiselta saatiin useimmat teokset Otavan helppotajuista kirjasarjaa. Rautatien kirjuri A. Polsa vainaja oli määrännyt opistolle lahjoitettavaksi koko Veberin ihmiskunnan historian, joka oli hyvin tervetullut lahja kirjastoomme. Lehtori Länkelä on lahjoittanut ison määrän kustantamiaan lauluviikkoja.

Erityisellä kiitollisuudella on mainittava se lahjoitus, jonka opiston harras suosija insinööri J. E. Hammarén teki. Hänen suuriarvoinen lahjoituksensa teki näet mahdolliseksi sen kauvan aiotun lisärakennuksen, joka kuluneena kesänä on kohonnut opiston vierelle ja joka rakennus sisältää uuden kyökin johtajalle, joka siten, kun insinööri Hammarén lupasi lahjaksi kaikki rakennukseen tarvittavat puuaineet, sai yhden huoneen lisäksi entisen kyökin muutettua asuinhuoneeksi. Tämä lisäys oli varsin tarpeellinen, koska huoneusto sitä ennen oli kovin ahdas.

KESKI-SUOMEN KIRJAPAINOSSA

————— JYVÄSKYLÄSSÄ —————

valmistetaan ~ ~ ~

kaikkia ~ ~ ~ ~ ~

kirjapainoon ~ ~ ~

kuuluvia ~ ~ ~ ~ ~

töitä. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

